

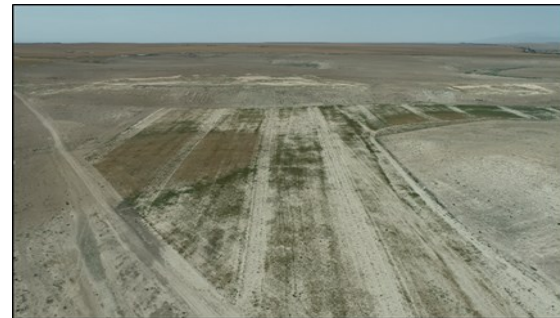
Kurak ve Yarı Kurak Alanlarda Rüzgâr Erozyonunu Önlemeye Yönelik Şeritlerin Tesis Edilmesi, Mera Alanlarında Biyokütlenin Artırılması ve Toprak Islahının Sağlanması Projesi (TİGEM-Polatlı Tarım İşletmeleri Müdürlüğü Örneği)

Projenin Adı	Kurak ve Yarı-kurak Alanlarda Rüzgâr Erozyonunu Önlemeye Yönelik Şeritlerin Tesis Edilmesi, Mera Alanlarında Biyokütlenin Artırılması ve Toprak Islahının Sağlanması Projesi (TİGEM-Polatlı Tarım İşletmeleri Müdürlüğü Örneği) AR-GE Projesi
Proje Sahibi Yürütücü Kuruluş	Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü
Proje Paydaşları	TİGEM – Polatlı Tarım İşletmeleri Müdürlüğü
Uygulayıcı Birim	Erozyon Kontrolü Daire Başkanlığı
Proje Yürütücüsü	Bilgi Sarıhan, Emre Akaydın
Koordinatör	Kenan İnce, Kenan Şahin
Projenin Yılı	2021
Proje Sahasının Yeri	TİGEM – Polatlı Tarım İşletmeleri Müdürlüğü Arazisi
Proje Sahasının Alanı	8,5 ha
Proje Bütçesi	198.132 Türk Lirası

Kurak, killi, kireçli ve diğer ağır bünyeli toprak yapısına sahip arazilerde kötü toprak koşullarına ve kuraklığa dayanıklı yem değeri olan, Arazi Tahribatının Dengelenmesi çalışmalarına katkı sağlayacak nitelikteki iklim dirençli çalimsı ve otsu türler kullanılarak Orta Anadolu'daki kurak ve yarı kurak alanlarda, iklim değişikliği ile birlikte etkisi artmakta olan kuraklık, rüzgâr erozyonu tehdidi ile mücadeleyi ve bozulmuş arazilerin ıslahını kapsamaktadır. Projede, dikimi ve ekimi yapılan türlerin adaptasyonu ve büyümeleri takip edilerek başarılı olunan türlerin bu tür sahalarda gelecekte uygulanması planlanan çalışmalarda kullanılması sağlanabilecektir. Diğer taraftan, toprak özelliklerini geliştirmeye yönelik toprak iyileştiricilerinin uygulanması faaliyetleri devam ettirilmektedir.

Tablo 1. Çalışma sahasında uygulanan bitki türleri

Tür Adı	Zerdali (<i>Armeniaca vulgaris</i>)
Tuz Çalısı (<i>Atriplex canescens</i>)	Alıç (<i>Crataegus spp.</i>)
İlgın (<i>Tamarix</i>)	Mavi Servi (<i>Cupressus arizonica</i>)
Yalancı İğde (<i>Hippophae rhamnoides</i>)	Bozkır Otu (<i>Kochia prostrata</i>)
Badem (<i>Prunus dulcis</i>)	Mavi Ayrık (<i>Agropyron intermedium</i>)
Mahlep (<i>Prunus mahlep</i>)	Yüksek Otlak Ayrığı (<i>Agropyron elongatum</i>)

Görsel 1. Sahanın çalışma öncesi (solda) ve çalışma sonrası (sağda) görüntüleri (2021)

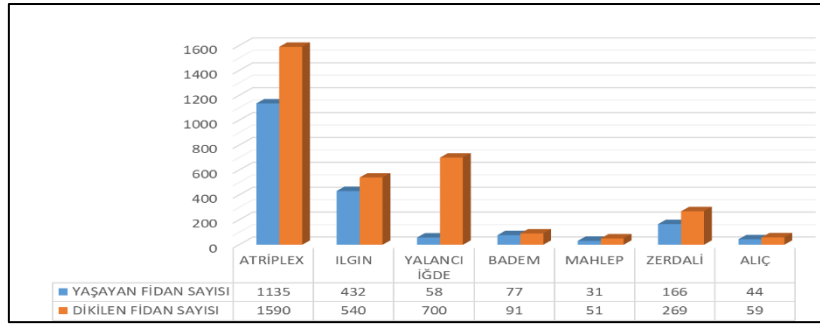

2021 yılı

2022 yılı

2023 yılı

Görsel 3. Sahanın 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait görüntüleri

Şekil 1. Dikimi yapılan fidan türlerinin tutma başarı oranları grafiği (2022 yılı)

Sahaya dikilen yem değeri ve gelir getirici özellikleri olan türlerin sahaya uyum sağladıkları tespit edilmiştir. Yaşamsal ve büyüme faaliyetlerini sürdüren türler arasında yem değeri olan Dört Kanatlı Amerikan Tuz Çalısı (*Atriplex canescens*) türünün sahaya daha iyi uyum sağladığı gözlemlenmiştir.

Toprak koruma, yem kaynağı ve biyokütle oluşturma açısından oldukça önemli yeri olan otsu türlere ait yıllık ortalama toprak yüzeyi kaplama oranı %78 olarak tespit edilmiş olup, kuru ot verimleri dekar başına 132 kg olarak gerçekleşmiştir.